

PROGRAM KOSOVELOVE KNJIŽNICE SEŽANA

ZA LETO 2023

Odgovorna oseba: mag. Marko Matičetov,
direktor

Sežana, december 2022

1 UVOD	3
2 POSLANSTVO	4
3 ZAKONSKE PODLAGE ZA OBLIKOVANJE PROGRAMA DELA ZA LETO 2023	5
3.1 Zakoni	5
3.2 Drugi predpisi in zakoni	5
3.3 Interni akti	6
4 Organi zavoda	6
5 ORGANIZIRANOST	6
6 KADROVSKI NAČRT KNJIŽNICE	7
6.1 Redno zaposleni	7
6.2 Delo oseb s posebnimi potrebami	8
6.3 Obvezna praksa	8
6.4 Pogodbeno delo	8
7 IZOBRAŽEVANJE STROKOVNIH DELAVCEV	8
8 DELITEV STROŠKOV ZA DELOVANJE KNJIŽNICE	9
9 PROSTORI IN TEHNIČNA OPREMLJENOST	10
9.1 Prostorski pogoji	10
9.2 Tehnična opremljenost	10
10 INVESTICIJE	11
11 ČLANSTVO	13
12 STROKOVNO DELO:	13
12.1 Izposoja	13
12.2 Obratovalni čas	14
13 NAKUP IN OBDELAVA KNJIŽNIČNEGA GRADIVA	14
14 NAČRT NABAVE KNJIŽNIČNEGA GRADIVA	14
14.1 Vsebinski kriteriji, po katerih knjižnica oblikuje letni nakup gradiva	15
14.2 Dopolnjevanje zbirke gradiva, pomembne za občine, v katerih deluje Kosovelova knjižnica Sežana	17
15 KOSOVELOVA DOMAČIJA	18
16 INFORMACIJSKA SLUŽBA	19
16.1 Knjižnica na spletu	19
16.2 Medknjižnična izposoja	19
16.3 Delo z uporabniki	20
17 NAČRTOVANE AKTIVNOSTI V LETU 2023:	21
17.1 Aktivnosti za mlade bralce	21
17.2 Dejavnosti na oddelku za odrasle	22
17.3 Knjižnica Divača	22
17.4 Knjižnica Kozina	23
17.5 Knjižnica Komen	23
17.6 Obeležitev praznikov z razstavami	24
18 SODELOVANJE Z DRUGIMI JAVNIMI ZAVODI V NAŠEM OKOLJU	24
19 PROMOCIJA	25
20 ZAKLJUČEK	25

Kosovelova knjižnica Sežana je javni zavod, ki so ga prav s tem namenom za izvajanje javne službe na področju knjižnične dejavnosti ustanovile Občine Sežana, Divača, Komen in Hrpelje - Kozina z odlokom iz leta 2004 (Ur. l. RS 23/04).

Knjižnica uresničuje svoje poslanstvo tako, da zagotavlja javni interes na področju knjižnične dejavnosti v skladu z 2. členom Zakona o knjižničarstvu. Omogoča torej optimalno ponudbo knjižničnega gradiva, informacij in storitev, s katerimi zadovoljuje kulturne, izobraževalne, socialne in informacijske potrebe okolja, uporabnikom svetuje in pomaga pri iskanju, izboru, vrednotenju in uporabi gradiva in informacij, zagotavlja prostorske pogoje in opremo za uporabo gradiva, pomaga pri pridobivanju informacij in omogoča smotrno izrabo prostega časa v knjižnici. Uporabnikom omogoča dostop do urejenih zbirk domoznanskega gradiva za lokalne študije in izobraževanje ter dostop do podatkov o nacionalni zbirki iz vseh knjižnic v Sloveniji preko interneta, prav tako omogoča dostop do svetovnih virov informacij, vključena je tudi v medknjižnično izposajo iz domačih in tujih knjižnic (spletni viri).

Kosovelova knjižnica Sežana izvaja svojo dejavnost v štirih enotah: v osrednji knjižnici v Sežani ter v krajevnih knjižnicah v Komnu, Divači in na Kozini. Potencialni uporabniki so torej prebivalci vseh štirih občin ustanoviteljic, kar predstavlja 26.817 (stanje na dan 1. 1. 2022) potencialnih uporabnikov. Veliko uporabnikov, ki uporabljajo naše storitve, pa je iz italijanskega prostora in tudi šolarjev ter študentov, ki se pridejo na naše območje šolat od drugod.

V skladu z Uredbo o osnovnih storitvah knjižnic (UI RS 29/03) izvaja knjižnica osnovne storitve brezplačno, uporabnikom, ki si želijo gradivo izposoditi na dom, pa zaračunava članarino in zamudnino, v primeru, da izposojenega gradiva ne vrnejo ali podaljšajo pravočasno. Prireditve, ki so namenjene uporabnikom, so prav tako brezplačne.

2 POSLANSTVO

Osnovno poslanstvo knjižnice predstavljajo strokovno usposobljeni knjižničarji, ki bralcem omogočajo dostop do kakovostne zbirke knjižničnega gradiva in jih usmerjajo do znanja, informacij in kulture. S tem zagotavljajo prebivalcem območja, na katerem delujejo, enake možnosti za izobraževanje, vseživljenjski osebnostni in poklicni razvoj ter ustvarjalnost. Knjižnica omogoča občanom tudi kulturno bogatenje, socialne stike in izmenjavo mnenj in izkušenj.

Knjižnica omogoča uporabo gradiva iz bogate knjižnične zbirke.

Dostop do gradiva 60 ur tedensko v osrednji knjižnici ter 21 ur tedensko v vsaki enoti knjižnice.

Z nakupom zabojnika za knjige v Sežani, paketnika v Komnu in v prihodnjem letu prav tako zabojnika na Kozini in v Divači omogoča vračilo gradiva tudi izven delovnega časa.

Imamo dejavnosti za otroke, mladostnike in odrasle, katerih osnovni namen je spodbujanje bralne kulture, promocija gradiva, izobraževanje in vseživljenjsko učenje.

Zbiramo, hranimo in dajemo na uporabo domoznansko gradivo iz stalno rastoče domoznanske zbirke.

Socialno vključujemo vse skupine prebivalstva, tako kar se tiče obiskovalcev knjižnice, kot tudi samega kadra, saj sodelujemo z zavodom Šentprima, ki pomaga pri zaposlitvi oseb s posebnimi potrebami – eni taki osebi smo omogočili, da se zaposli pri nas in bomo s to zaposlitvijo nadaljevali tudi v prihodnjem letu, če bo prišlo do dogovora z zavodom Šentprima.

3.1 ZAKONI

- Zakon o knjižničarstvu (Ur. l. RS, št. 87/01, 96/02 in 92/15) – ZKNJ-1,
- Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (Ur. l. RS, št. 73/03),
- Uredba o osnovnih storitvah knjižnic (Ur. l. RS, št. 29/03),
- Pravilnik o osrednjih območnih knjižnicah (Ur. l. RS, št. 88/03),
- Uredba o osnovnih storitvah knjižnic (Ur. l. RS, št. 29/03) – Uredba,
- Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice 2018–2028)
- Manifest o splošnih knjižnicah (1994),
- Slovenske splošne knjižnice za prihodnost: Strategija razvoja slovenskih splošnih knjižnic (2013–2020),
- Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Kosovelova knjižnica Sežana (Ur. l. RS, št. 23/04)
- Strateški načrt Kosovelove knjižnice Sežana 2021–2025.
- Pravilnik o razvidih knjižnic,
- Pravilnik o načinu določanja skupnih stroškov osrednjih knjižnic, ki zagotavljajo knjižnično dejavnost v več občinah, in stroškov krajevnih knjižnic,
- Zakon o uresničevanju javnega interesa na področju kulture,
- Zakon o zavodih.

3.2 DRUGI PREDPISI IN ZAKONI

- Zakon o javnem naročanju,
- Zakon o računovodstvu,
- Zakon o avtorski in sorodnih pravicah,
- Zakon o varstvu osebnih podatkov, -
- Predpisi s področja varnosti in zdravja pri delu,
- Računovodski standardi,
- Kolektivna pogodba za javni sektor,
- Kolektivna pogodba za kulturne dejavnosti.

3.3 INTERNI AKTI

- Pravilnik o splošnih pogojih poslovanja Kosovelove knjižnice Sežana,
- Pravilnik o obratovalnem in delovnem času javnega zavoda Kosovelova knjižnica Sežana,
- Pravilnik o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest Javnega zavoda Kosovelova knjižnica Sežana.

4 ORGANI ZAVODA

Svet zavoda od 12. 2. 2021:

Ivica Podgoršek – predstavnica Občine Sežana, predsednica

Tina Turk – predstavnica bralcev v občini Sežana, podpredsednica

Mateja Grmek – predstavnica občin soustanoviteljic

Manca Švara– predstavnica bralcev občine Hrpelje - Kozina

Mojca Kos – predstavnica zaposlenih

Maja Živec – predstavnica zaposlenih

Direktor od 4. 7. 2022:

mag. Marko Matičetov

5 ORGANIZIRANOST

V osrednji knjižnici v Sežani izvajamo skupne naloge za celotno mrežo knjižnice:

- strokovno in organizacijsko vodenje zavoda
- nabava in obdelava knjižničnega gradiva (katalogizacija)
- medknjižnična izposoja
- spremljanje in uvajanje novosti v dejavnost knjižnic
- vzdrževanje komunikacijske tehnologije in programske opreme
- dopolnjevanje in oblikovanje domoznanske zbirke
- mentorstvo študentom bibliotekarstva

V vseh enotah pa izvajamo naslednje dejavnosti:

- izposoja knjižničnega gradiva na dom in/ali v čitalnico
- svetovanje pri izboru knjižničnega gradiva
- rezerviranje knjižničnega gradiva
- zbiranje in promocija domoznanskega gradiva
- medoddelčna izposoja
- uporaba tehnične opreme, namenjene uporabnikom
- dostop do interneta ter javnih elektronskih virov
- uporaba knjižničnih katalogov in vzajemnega kataloga
- posredovanje informacij o gradivu in iz gradiva
- ogled knjižnice in razstav
- ure pravljic
- obiski šol, vrtcev, skupin
- organizacija dogodkov (srečanj z ustvarjalci, razstav, predavanj, predstavitev)
- informacijsko opismenjevanje mladine in odraslih
- preslikavanje gradiva, ki je v lasti knjižnice
- sodelovanje z drugimi javnimi zavodi
- ugotavljanje potreb po gradivu
- motivacija uporabnikov za uporabo knjižnic
- drugo delo

Vso gradivo v enotah je vključeno v elektronski katalog Cobiss/Opac in opremljeno z RFID nalepkami.

6 KADROVSKI NAČRT KNJIŽNICE

6.1 REDNO ZAPOSLENI

Na osnovi druge alineje 36. člena Zakona o knjižničarstvu - Zknj (Ur. l. RS 87/01) morajo imeti knjižnice za izvajanje knjižnične javne službe ustrezno število usposobljenih strokovnih delavcev. Strokovni delavci knjižnice, ki izvajajo javno službo, morajo imeti predpisano vrsto in stopnjo izobrazbe ter opravljen bibliotekarski izpit.

Knjižnice zaposlujejo strokovne in administrativno-tehnične delavce.

Trenutno imamo v Kosovelovi knjižnici 13 delovnih mest in 14 zaposlenih (2 s polovičnim delovnim časom). Ob 11 strokovnih delavcih so še direktor, računovodkinja in čistilka.

6.2 DELO OSEB S POSEBNIMI POTREBAMI

V sodelovanju z zavodom Šenprima zaposlujemo osebo s posebnimi potrebami v knjižnici. S tovrstnim zaposlovanjem nameravamo nadaljevati tudi v prihodnjem letu.

6.3 OBVEZNA PRAKSA

V naši knjižnici občasno opravljajo obvezno prakso srednješolci kot tudi študenti Oddelka za bibliotekarstvo, knjigarstvo in informacijsko znanost na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Tudi v letu 2023 bo knjižnica zagotovila mentorstvo, če bodo potrebe po tem.

6.4 POGODBENO DELO

V komenski enoti knjižnice preko podjemne pogodbe občasno delo opravlja Heidi Vrčon. Z njo imamo namen skleniti podjemno pogodbo tudi za leto 2023, če bo občina Komen odobrila sredstva.

7 IZOBRAŽEVANJE STROKOVNIH DELAVCEV

Izpopolnjevanje na strokovnem področju je pravica in dolžnost vsakega strokovnega delavca (44. Člen Kolektivne pogodbe za kulturne dejavnosti- Ur. l. 45/94). V skladu s programom se bodo strokovni delavci lahko udeležili ustreznih seminarjev, ki jih organizirajo:

- Center za razvoj knjižnic pri NUK
- območne in osrednje območne knjižnice v okviru regije in države
- tečaji za varstvo pri delu
- tečaji za delo z odraslimi s posebnimi potrebami
- Združenje bibliotekarjev Slovenije
- Združenje bibliotekarjev Primorske in Notranjske
- tečaji, ki jih organizira IZUM
- tečaji COBISS
- delovanje v strokovnih telesih bibliotekarskih društev
- delovanje v Združenju splošnih knjižnic Slovenije
- drugi seminarji, ki ponujajo strokovno znanje za delo v knjižničarski dejavnosti

Dejavnost knjižnice je financirana iz:

1. javnih virov:

- občin ustanoviteljic
- Ministrstva za kulturo – preko prijave razpisov za projekte

2. nejavnih virov:

- prihodkov za opravljanje javne službe – lastnih sredstev (članarine, zamudnine)
- sredstev donatorjev
- od prodaje blaga in storitev na trgu (vstopnina za Kosovelovo domačijo)

Skupni stroški za delovanje splošne knjižnice se delijo na podlagi Pravilnika o načinu določanja skupnih stroškov osrednjih knjižnic, ki zagotavljajo knjižnično dejavnost v več občinah (Ur. l. 19/03) in v ustanovitvenem aktu oz. na osnovi delitvene bilance in bodo v letu 2023 znašali v naslednjem razmerju:

- Občina Sežana: 51,80 %
- Občina Divača: 16,27 %
- Občina Hrpelje – Kozina: 18,21 %
- Občina Komen: 13,72 %

Sredstva za upravljanje in izvajanje programa Kosovelove domačije pa v celoti pokriva Občina Sežana.

Vsaka ustanoviteljica pokriva še stroške svojih krajevnih knjižnic.

Sredstva za nakup knjižničnega gradiva prispevajo občine v skladu z drugim odstavkom 53. člena Zknj (Ur. l. RS 87/01) in Zknj-1A (Ur. l. RS 92/15), del sredstev pa knjižnica dobi na osnovi Javnega poziva Ministrstva za kulturo Republike Slovenije. Nakup gradiva se za vse enote knjižnice izvaja v osrednji knjižnici. Strokovni delavci odločajo, katero gradivo se glede na potrebe uporabnikov postavi v osrednji in krajevnih knjižnicah. Bralcem pa dostop do gradiva omogočamo tudi z medoddelčno izposajo.

9 PROSTORI IN TEHNIČNA OPREMLJENOST

9.1 PROSTORSKI POGOJI

V spodnji tabeli je prikazana kvadratura enot knjižnice. V Občini Komen načrtujejo izgradnjo novega kulturnega doma, kjer se nahaja knjižnica, ki bo imela večje prostore kot sedaj, v občini Kozina pa načrtujejo gradnjo prizidka knjižnice do leta 2024.

knjižnica	stanje v letu 2022
Sežana	1.036 m ²
Divača	293 m ²
Hrpelje – Kozina	265 m ²
Komen	203 m ²

9.2 TEHNIČNA OPREMLJENOST

Vse knjižnice so povezane s sistemom COBIS in imajo osnovno tehnično opremo, namenjeno uporabnikom in strokovnim delavcem. Redno menjavamo dotrajane računalnike za uporabnike in strokovno delo.

V letu 2021 smo ob podpori Občine Sežana in Ministrstva za kulturo ter občin Komen, Divača in Hrpelje – Kozina vse enote opremili z osnovno RFID opremo (nalepke s čipi, knjigomat v sežanski knjižnici, delovne postaje), s čimer smo deloma avtomatizirali izposajo. Opremo bomo redno dopolnjevali.

V teku je prenova spletne strani, ki bo prijaznejša uporabnikom, tudi slepim in slabovidnim.

V Kosovelovi knjižnici Sežana in njenih enotah vsako leto skrbno načrtujemo investicije. V letu 2023 načrtujemo naslednje investicije:

Knjižnica Sežana

Seznam investicij	Vrednost v EUR
Protivlomni sistem	3.000
Led luči	500
Klimatska naprava	2.000
Knjižne police	8.100
Praznovanje 60 - obletnice knjižnice	1.000
Pleskanje	2.000
Obnova fasade starega dela knjižnice	Znesek bo znan ob realizaciji s strani občine

Kosovelova domačija - Tomaj

Seznam investicij	Vrednost v EUR
Protivlomni in protipožarni sistem	6.000
Ureditev vrta	1.000
Nova miza s stoli	700
Pihalnik za liste	270
Pleskanje, barvanje oken in vrat	2.000
Zamenjava luči	200

Knjižnica Komen

Seznam investicij	Vrednost v EUR
Knjižne police	4.000,00
Knjižnica semen	2.000

Knjižnica Divača

Seznam investicij	Vrednost v EUR
Nov nadstrešek	600
Pleskanje	600
Zunanji zabožnik za knjige	2.900
Ograja za zaščito toplotne črpalke	1.100

Knjižnica Kozina

Seznam investicij	Vrednost v EUR
Knjižne police	8.100
Oprema igralne sobe	800
Zunanji zabožnik za knjige	2.900
Omara s policami za pultom	500
Računalnik	1.050
Tiskalnik	350
Nov nadstrešek	600

11 ČLANSTVO

Oktobra leta 2022 je bilo v knjižnico vpisanih 6.726 članov oziroma 25 % prebivalcev vseh štirih občin soustanoviteljic. Naš cilj je povečati število članov, kar bomo dosegli z ustrežno knjižnično zbirko, številnimi dogodki ter z novimi storitvami in vsebinami, tudi na spletu.

12 STROKOVNO DELO:

Izposoja knjižničnega gradiva, nakup in obdelava, informacijska služba in medknjižnična izposoja so osnovne dejavnosti knjižnice.

12.1 IZPOSOJA

Izposoja gradiva je osnovna dejavnost knjižnice. Člani si gradivo lahko izposodijo neposredno ob obisku knjižnice, lahko pa si ga tudi rezervirajo od doma, preko portala Moja knjižnica, po elektronski pošti ali telefonu. Na ta način lahko gradivo tudi podaljšajo.

Gradivo, ki ga rezervirajo v drugih enotah, jim lahko tudi dostavimo v najbližjo knjižnico, prav tako pa lahko člani gradivo vračajo v kateri koli enoti.

V osrednji knjižnici bo poleg klasične izposoje omogočena tudi brezstična izposoja gradiva preko knjigomata, bralci pa lahko gradivo vračajo tudi izven delovnega časa v knjižni zabojnik. Nakup zabojnika za vračilo knjig je za prihodnje leto načrtovan tudi za divaško in kozinsko enoto.

12.2 OBRATOVALNI ČAS:

Osrednja knjižnica v Sežani je odprta 6 dni v tednu, njene druge enote pa so odprte trikrat na teden po 7 ur.

Knjižnica in njene enote bodo zaprte zaradi strokovnega izobraževanja v četrtek, 8. junija 2023.

Kosovelova knjižnica Sežana

ponedeljek–petek: 7.00–18.00

sobota: 8.00–13.00

Knjižnica Divača

torek, petek: 11.00–18.00

sreda: 8.00–15.00

Knjižnica Komen

torek, petek: 11.00–18.00

sreda: 8.00–15.00

Knjižnica Kozina

ponedeljek: 8.00–15.00

sreda, petek: 11.00–18.00

Kosovelova domačija Tomaj:

Ogled po predhodni najavi.

13 NAKUP IN OBDELAVA KNJIŽNIČNEGA GRADIVA

Knjižnica dopolnjuje svojo knjižnično zbirko z nakupom, darovi in zamenjavo. Največji delež pri tem odpade na nakup novega gradiva. Darovi predstavljajo gradivo, ki ga prinesejo bralci iz svojih domačih knjižnic. Darovano gradivo pregledamo in ga, če je kakovostno, vključimo v svojo zbirko ali zamenjamo s knjižničnim, če je v slabšem stanju, ali pa ga podarimo našim uporabnikom.

Ker bralci neredno vračajo gradivo in se jim kopiči zamudnina, bomo imeli ob tednu knjige (aprila 2023) akcijo vračila knjig brez obračunane zamudnine.

14 NAČRT NABAVE KNJIŽNIČNEGA GRADIVA

Izgradnja knjižnične zbirke še vedno ostaja eden od temeljev delovanja splošnih knjižnic. Pri tem skušamo knjižnice slediti normativom in specifičnim zahtevam lokalnega okolja.

Osnova za izračun gradiva so Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice (2018), ki nas zavezujejo k nakupu 250 enot knjižničnega gradiva na 1000 prebivalcev, 25 enot neknjižnega gradiva na 1000 prebivalcev, vsaj 100 naslovov informativnega periodičnega tiska v osrednji knjižnici ter 30 tekočih naslovov informativnega periodičnega tiska.

Nakup knjižničnega gradiva bomo zagotavljali iz:

- razpisa za nakup knjižničnega gradiva Ministrstva za kulturo
- sredstev občin
- lastnih sredstev
- donacij

Predvidevamo, da bo Ministrstvo za kulturo bo prispevalo 1 EUR na prebivalca, torej 26.817,00 EUR, občine pa 27.000 EUR.

Občina	Število prebivalcev	Znesek financiranja	Število enot
Sežana	13.842	10.000	484
Divača	4.371	6.000	283
Komen	3.634	6.000	283
Hrpelje – Kozina	4.970	5.000	237

Za nakup knjig načrtujemo tudi porabo lastnih sredstev v višini 23.500 EUR, kar pomeni nakup 1.102 enot knjižničnega gradiva.

Za nakup elektronskih knjig bomo namenili 5.363 EUR za 445 licenc, za nakup zvočnih knjig pa 1.690 EUR za 100 licenc.

Pri nabavi knjižničnega gradiva skušali upoštevati razmerje 50 % strokovnega gradiva in 50 % leposlovja, od tega 30 % gradiva za mladino in otroke. Ves čas pa se bomo prilagajali potrebam uporabnikov, upoštevati pa bomo tudi skupine s posebnimi potrebami.

14.1 VSEBINSKI KRITERIJI, PO KATERIH KNJIŽNICA OBLIKUJE LETNI NAKUP GRADIVA

Pri nabavi gradiva bo knjižnica tako kot doslej v največji meri upoštevala informacijske, izobraževalne, raziskovalne in kulturne potrebe okolja.

V okviru sredstev, ki jih ima na voljo, načrtuje knjižnica nakup 3.355 enot knjižničnega gradiva, 445 licenc e-knjig in 100 licenc zvočnih knjig. Za tiskane medije, knjižno in neknjižno gradivo se upošteva povprečna cena 22,05 EUR.

Osrednja knjižnica bo naročila 210 naslovov informativnega periodičnega tiska, na organizacijsko enoto pa 25 naslovov periodičnega tiska.

Pri nabavi bo knjižnica dajala prednost nakupu izvirne slovenske klasične in sodobne literature, humanistike, znanstvene in strokovne ter kakovostne prevodne literature, s katerimi bo uresničevala kulturne, izobraževalne, informacijske, raziskovalne in socialne potrebe za vse ciljne skupine uporabnikov v okviru svojega delovanja.

Izbor gradiva, tako knjižnega kot neknjižnega gradiva bo izhajal iz potreb uporabnikov in bo temeljil na kakovosti, umetniški vrednosti in poučnosti. Pri avdiovizualnem gradivu bo poudarek na izboru slovenske in evropske produkcije ter na nagradah in nominacijah.

Pri odločitvi za nakup nas bo usmerjal tudi seznam gradiva, ki izide s pomočjo Javne agencije za knjigo (JAK). Poskrbeli bomo za nakup ponatisov slovenske izvirne leposlovne klasike in ponatisov izvirnih slovenskih strokovnih del za mladino in odrasle, otroški in mladinski literaturi z znakom kakovosti 'zlata hruška' ter zvočnih in e-knjig v slovenskem jeziku.

14.2 DOPOLNJEVANJE ZBIRKE GRADIVA, POMEMBNE ZA OBČINE, V KATERIH DELUJE KOSOVELOVA KNJIŽNICA SEŽANA

V skladu z Zknj-1 splošne knjižnice zbirajo, obdelujejo, varujejo in posredujejo domoznansko gradivo. Namen domoznanske dejavnosti je, da ponujajo uporabnikom knjižnice gradivo in informacije o območju, na katerem deluje knjižnica, da bi tematiko čim bolj široko spoznali domače okolje ter oblikovali svoj odnos od njega.

Kosovelova knjižnica Sežana se na tem področju povezuje z Območno knjižnico Srečka Vilharja Koper, ki je regionalna domoznanska knjižnica.

Knjižnica načrtno zbira domoznansko gradivo s področja občin Sežana, Hrpelje – Kozina, Divača in Komen, in sicer: raznovrstna objavljena dela (monografije, zborniki, časopisi), avdiovizualno gradivo, fotografije, plakate in podobno.

Naša domoznanska zbirka je zbirka, ki jo je potrebno dopolnjevati in nadgrajevati ter posneto gradivo prenesti na sodobnejše nosilce, čemur knjižnica v zadnjih letih posveča več dela in namenja več sredstev, ki jih iz sredstev območnosti dobi Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper

Gradivo bomo občasno tudi razstavljali in ga na tak način predstavljali javnosti.

Z digitalizacijo našega domoznanskega gradiva bomo nadaljevali tudi v letu 2023. S tem bomo gradivo zaščitili pred fizično uporabo in ga ponudili preko spleta širšemu krogu uporabnikov. Strokovni delavci v vseh enotah knjižnice bodo domoznansko gradivo objavljali na portalu Kamra in vnašali znane osebnosti z našega področja na spletni bibliografski leksikon znanih osebnosti slovenskih pokrajin in Slovencev po svetu ter organizirali domoznanske dogodke.

V skladu s finančnimi sredstvi bomo postopoma poskrbeli za ustrezno varovanje in hranjenje domoznanskega gradiva.

Posebno mesto ima v okviru enot Kosovelove knjižnice tudi Kosovelova domačija v Tomaju, ki jo ima v upravljanju Kosovelova knjižnica. Tudi v letu 2023 bo za vodenje na domačiji poskrbljeno s strani Magdalene Svetine Terčon in Olge Kmetec, ki imata z nami sklenjeno podjemno pogodbo. Najpogostejši obiskovalci so učenci in dijaki, zato bomo zanje pripravili ustrezne programe.

Šolam iz lokalnega okolja bomo ponudili možnost obiska ter za eno generacijo v okviru osnovnošolskega izobraževanja omogočiti brezplačen obisk.

Domačija je odprta za vse in jo je po predhodnem dogovoru mogoče obiskati tudi med prazniki in vikendi. Na domačiji poleg obiskov izvajamo literarne prireditve – septembra 2022 smo imeli spominski večer, posvečen pesniku Josipu Ostiju. Na večer so prišli tudi pesniški gostje iz Italije in izrazili željo, da bi postal večer tradicionalen. Sproti se bomo dogovarjali še o drugih literarnih prireditvah in skušali organizirati tudi dan odprtih vrat.

Osnovne storitve knjižnice so dostopne vsakomur v skladu z Uredbo o osnovnih storitvah knjižnic (Ur. l. RS, 29/03). Te storitve se nanašajo na izposajo gradiva, posredovanje informaciji in bibliopedagoško delo. Knjižnica nudi uporabnikom tudi brezplačno pomoč pri uporabi javnih katalogov in jim posreduje enostavne informacije (Enostavna informacija je informacija, ki jo knjižničar pridobi z uporabo enega vira.) o gradivu in iz gradiva, ki je v lasti knjižnice.

Informacijska služba je organizirana v vseh enotah knjižnice in jo izvajajo vsi strokovni delavci.

Informacijska služba obsega:

- uvajanje uporabnikov v iskanje in uporabo vseh vrst informacijskih virov
- individualna pomoč pri iskanju odgovorov na najrazličnejša vprašanja
- dajanje vseh vrst informacij (osebno, telefonsko, po elektronski pošti)
- predstavljanje knjižničnega gradiva posameznikom in skupinam v raznih oblikah (razstavljeno gradivo, sezname knjižnih novosti, obveščanje o gradivu preko medijev ...)

16.1 KNJIŽNICA NA SPLETU

Uporabnike bomo tako kot doslej informirali tudi na spletni strani in na družabnih omrežjih, kot sta Facebook in Instagram. Na domači spletni strani že sicer objavljamo vse novosti in najavljamo dogodke v vseh enotah knjižnice. V teku je prenova spletne strani, ki bo dokončana do leta 2023. S pomočjo interneta, preko katerega imajo člani direkten dostop do kataloga naše knjižnice, do digitalne knjižnice Slovenije – dLib in najrazličnejših elektronskih virov, so postale dostopne nekatere storitve knjižnice tudi izven časa poslovanja knjižnice. Tako se je knjižnica dejansko približala uporabnikom oziroma članom, ki si lahko na daljavo sami podaljšajo rok izposoje, rezervirajo oz. naročijo gradivo, naročijo medoddelčno in medknjižnično izposajo ter imajo vpogled v stanje na svojem knjižničnem računu. V drugi polovici leta 2022 smo uvedli kar nekaj novih storitev za uporabnike, ki jim bodo v spletnem okolju približali knjižnico tudi v prihodnjih letih, in sicer:

- uvedba spletnega plačevanja terjatev preko sistema Cobiss
- možnost pošiljanja zadolžnic po elektronski pošti
- možnost obveščanja članov po SMS-u
- možnost brezplačnega ogleda slovenskih filmov iz Baze slovenskih filmov (BSF), s pomočjo knjižnične izkaznice in gesla.

16.2 MEDKNJIŽNIČNA IZPOSOJA

Naši uporabniki imajo s pomočjo medknjižnične izposoje omogočen dostop do gradiva vseh slovenskih knjižnic. Željeno gradivo lahko s pomočjo bibliotekarja ali sami poiščejo v sosednji knjižnici, če v naši ni na voljo. Medknjižnična izposoja je med knjižnicami

primorskega območja v skladu z dogovorom brezplačna, izven našega območja pa plačljiva. Ocenjujemo, da bomo v letu 2023 realizirali okrog 200 zahtevkov za medknjižnično izposajo iz drugih knjižnic in prav toliko v druge knjižnice.

16.3 DELO Z UPORABNIKI

V skladu s 16. členom Zakona o knjižničarstvu so splošne knjižnice v okviru javne službe dolžne organizirati tudi posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle, ki so namenjene spodbujanju bralne kulture.

Kosovelova knjižnica Sežana posebno pozornost namenja tudi ranljivim skupinam – osebam s posebnimi potrebami, za katere organizira Magajново bralno značko, projekt Svobodne duše, postavili pa smo tudi zbirko gradiva za osebe z motnjami branja Nekaj posebnega, ki jo bomo z gradivom dopolnjevali tudi v prihajajočem letu.

17 NAČRTOVANE AKTIVNOSTI V LETU 2023:

17.1 KNJIŽNICA SEŽANA: AKTIVNOSTI ZA MLADE BRALCE

Dejavnosti	število
Predstavitve diplomskih in seminarskih nalog (občasno)	občasno, 2-3 predstavitve
Ure pravljic	enkrat tedensko od oktobra do maja
Ure pravljic s tačko pomagačko	enkrat tedensko od oktobra do maja
Druženje s tačkami	občasno
Vrtec na obisku v knjižnici	mesečni obiski
Šola na obisku v knjižnici	mesečni obiski
Projekt Bralni palček	od septembra do maja
Projekt Rastem s knjigo – za osnovnošolce in srednješolce	enkrat v letu za vse osnovne šole na območju
Projekt Bralnice pod slamnikom	februar 2023
Srečanja s književniki	4 x letno
Ustvarjalne delavnice	mesečno
Razstave likovnih izdelkov otrok	občasno
Razstave ob jubilejih pesnikov in pisateljev	večkrat letno
Prireditev ob dnevu Rdečega križa	1 x letno
Projekt Knjiga zažiga: Bodi kul, beri ful!	med poletnimi počitnicami

17.2 KNJIŽNICA SEŽANA: DEJAVNOSTI NA ODDELKU ZA ODRASLE

Dejavnosti	število
Predstavitev novih knjig in pogovori z avtorji	10 x letno
Domoznanski večeri	4 x letno
Fotografske razstave	10 x letno
Domoznanske razstave	4 x letno
Razstave v vitrinah ob vhodu	6 x letno
Priložnostne razstave del iz naše zbirke	2 x mesečno
Študijski krožek Sončna ura	15 x letno
Bralni krožek Beremo in se pogovarjamo	20 x letno
Srečanja s knjižnimi blogerji	1 x mesečno od oktobra do maja
Poletna avantura	Julija in avgusta

Magajnova bralna značka	6 x letno/ 2 skupini
Bralni izziv Iz(berimo) mi po svoje	Oktober 2022–marec 2022
Projekt Svobodne duše	Predstavitev publikacije ob dnevu duševnega zdravja
Klekljarska delavnica	2 x mesečno
Različni dogodki na Kosovelovi domačiji	4 x letno

17.3 KNJIŽNICA DIVAČA

Dejavnosti	število
Potopisni študijski krožek	10 x letno
Predstavitve diplomskih nalog	4 x letno
Razstave	5 x letno
Predavanja z različno vsebino	5 x letno
Ustvarjalne delavnice	2 x letno
Literarni večeri/predstavitve knjig	1 x mesečno
Magajnova bralna značka	6 x letno
Pravljična urica	6 x letno

17.4 KNJIŽNICA KOZINA

Dejavnosti	število
Razstave, večinoma domoznanske	1 x mesečno
Prireditve za odrasle: o zdravju, vzgoji, kmetovanju, vrtnarjenju, kak literarni večer, po možnosti domoznanski	1 x mesečno
Študijski krožek Zgodbarnica	15 x letno
Pravljичno ustvarjalne urice	1 x mesečno – 7 izvedb
Ustvarjalne delavnice	1 x mesečno
Obisk knjižničarke v šoli	1 x mesečno

- Zbiranje in obdelava gradiva za Dobreknjige.si, Kamro, Album Slovenije,
- sodelovanje z vrtcem, osnovno šolo, občino, centrom Ruj, posamezniki,

17.5 KNJIŽNICA KOMEN

dejavnosti	število
Ure pravljic	10 srečanj (1 x mesečno)
Potopisni študijski krožek	10 x letno, zaključni izlet
Študijski krožek Pokukajmo v spomine	1 x do 2 x mesečno
Razstave	4 x letno
Strokovna predavanja	2 x letno
Večer za mlade	2 x letno
Druženje ob ročnih delih	1 x mesečno
Srečanje z nominiranci za Rožančevo nagrado	1 x letno
Prireditev ob spominu na primorske padalce, v sodelovanju z občino	1 x letno
Sodelovanje z Glasbeno šolo	občasno
Sodelovanje z OŠ Komen	občasno
Odhod v tržaško gledališče	4 krat letno

Uporabnike bomo o prireditvah obveščali prek medijev (radio, dnevno časopisje), s plakati, z objavami na spletni strani knjižnice, preko družabnih omrežij in cobiss obvestil.

17.6 OBELEŽITEV PRAZNIKOV Z RAZSTAVAMI

kulturni praznik – 8. februar
obletnica rojstva pisatelja Bogomirja Magajne -13. januar
obletnica rojstva Jolke Milič – 5. februar
60. obletnica poimenovanja Kosovelove knjižnice, 13. februar
obletnica rojstva pesnika Srečka Kosovela – 18. marec
dan mladinske književnosti – 2. april
dan knjige – 23. april
teden otroka – prvi teden oktobra
dan slovenskih knjižnic – 20. november
brati gore – 11. december

18 SODELOVANJE Z DRUGIMI JAVNIMI ZAVODI V NAŠEM OKOLJU

Dobro je, da se povezujemo z ostalimi javnimi zavodi v našem okolju in tako širimo vedenje o naši dejavnosti. V preteklosti smo uspešno sodelovali z Ljudsko univerzo Sežana in v mesecu novembru 2022 podpisali dogovor o nadaljnjem sodelovanju.

Tudi sodelovanje s Kosovelovim domom je uspešno. Skupaj pripravljamo akcije ob obletnicah, Noč knjige, občasne razstave in literarne dogodke.

V načrtu je sodelovanje z botaničnim vrtom Sežana ob prireditvah v toplejših mesecih. Sodelujemo tudi z Glasbeno šolo Sežana pri glasbenih dogodkih in Višjo strokovno šolo ŠC Srečka Kosovela Sežana, ki ji nudimo knjižno gradivo na posebnem oddelku knjižnice.

Knjižnice smo prepoznavne tudi v projektu Dnevi evropske kulturne dediščine, ki jih organizira Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije.

Tudi druge enote knjižnice iščejo oblike sodelovanja z drugimi ustanovami po občinah.

19 PROMOCIJA

Raznolik in kakovosten nabor knjižničnega gradiva, strokovno usposobljeni in prijazni zaposleni ter prijetno okolje so dejavniki, ki so za knjižnico največja promocija. Kljub temu je danes v navalu informacij potrebno sprotno in redno obveščanje javnosti o delovanju vsake ustanove.

Bralce bomo obveščali preko spletne strani naše knjižnice, družabnih omrežij in Mail Chimpa.

Redno bomo sodelovali z lokalnimi časopisi in lokalnimi radiji, v katerih obveščamo javnost o naši dejavnosti.

O našem strokovnem delu bomo poročali v strokovnih revijah, zbornikih in časopisih, pa tudi na strokovnih srečanjih.

Občasno bomo izdajali letake, zgibanke za promocijo delovanja knjižnice. Sodelovali bomo na stojnicah ob občinskem prazniku, na katerih predstavljamo našo dejavnost.

O gradivu naše knjižnice bomo lokalno okolje obveščali tudi na domoznanskih portalih (Kamra, obrazislovenskihpokrajn.si).

20 ZAKLJUČEK

Za leto 2023 ocenjujemo, da bo po nekajletni epidemiološki krizi knjižnica znova zadihala s polnimi pljuči. Načrtovani program ponuja raznolike dejavnosti, ki bodo v veselje vsem skupinam uporabnikov naše knjižnice. Na voljo bo tudi pestra izbira knjižnega gradiva. Za tiste uporabnike, ki nas ne utegnejo obiskati, bo možno koristiti naše storitve v spletnem okolju – poleg branja elektronskih knjig tudi z brezplačnim ogledom filmov iz Baze slovenskih filmov. A vendar menimo in si želimo, da bo zaradi številnih dogodkov in prijaznega ter strokovnega osebja knjižnica pritegnila k fizičnemu obisku številne obiskovalce v vseh štirih občinah.